

Najważniejsze świadczenia rodzinne

„Zasiłek rodzinny” - *Familienbeihilfe* (właściwy urząd: Urząd Finansowy – *Finanzamt*) i „Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” – *Kinderbetreuungsgeld* (właściwy urząd: odnośne Zakłady Ubezpieczeń Zdrowotnych - *Krankenkasse*) są świadczeniami finansowymi państwa, przeznaczonymi dla osób /rodziców posiadających i wychowujących dzieci (dzieci naturalne, wnuki, dzieci przysposobione, pasierbowie, wychowankowie) jeżeli składający wniosek rodzic (osoba wychowująca dziecko) i dziecko spełniają następujące przesłanki:

Ogólne przesłanki

Prawo do stałego Pobytu na terenie Austrii

- **Obywatele austriaccy**
- **Obywatele krajów trzecich** (*Drittstaatsangehörige*) posiadający zezwolenie na pobyt na podstawie przepisów o osiedlaniu się obcokrajowców (**NAG – Karte**), lub posiadający prawo o udzielaniu cudzoziemcom ochrony (§ 54 *Asylgesetz*) – zezwolenie na pobyt (*Aufenthaltsberechtigung*), zezwolenie na pobyt plus (*Aufenthaltsberechtigung plus*), zezwolenie na pobyt - ochrona szczególna (*Aufenthaltsberechtigung besonderer Schutz*).
(dla dzieci urodzonych w okresie późniejszym zasiłek rodzinny jest nadpłacany - po przedłożeniu karty pobytowej - od daty urodzenia dziecka)
- **Obywatele Unii Europejskiej** (*EU-Bürger*) posiadający **zaświadczenie potwierdzające osiedlenie się na terenie Austrii** – „*Anmeldebesccheinigung*” (lub wystawione przed 01.01.2006 zaświadczenie o zameldowaniu – „*Meldezettel*”)
- Osoby posiadające status **Uchodźcy**, od daty decyzji przyznającej azyl
- **Osoby pracujące i posiadające status „subsidiäre Schutz”** (**Uwaga:** w razie utraty zatrudnienia traci się również prawo do zasiłku rodzinnego)
- **Uchodźcy z Ukrainy**, posiadający tymczasowe prawo do pobytu, od 12.03.2022 maksymalnie do 3. Marca 2024

Główny ośrodek życia i interesów znajduje się w Austrii

Poprzez **główny ośrodek życia i interesów** rozumie się intensywność stosunków osobistych i stosunków gospodarczych w odniesieniu do danego kraju.

Przykładowe dokumenty jakie należy przedłożyć: zameldowanie stałe, umowa wynajmu (rodzaj umowy i rozmiar wynajmowanego mieszkania), umowy o pracę rodziców, poświadczenie kosztów użytkowania (rachunki za prąd, ogrzewanie, itd.), zaświadczenie o uczęszczaniu do żłobka, przedszkola lub szkoły w Austrii itd.

Wspólne gospodarstwo domowe (co najmniej jednego z rodziców i dziecka)

Prawo do świadczeń posiada ten rodzic, który mieszka razem z dzieckiem, lub ten rodzic, który pokrywa większość wydatków związanych z utrzymaniem dziecka. Jeśli dziecko mieszka z obydwojema rodzicami, wtedy pierwszeństwo do świadczeń posiada matka dziecka. Matka dziecka może jednakowoż, w przypadku korzyści dla rodziny, zrzec się z prawa do pierwszeństwa.

Specjalne regulacje prawne dla obszaru Unii Europejskiej

1) Zasada kraju zatrudnienia

Ten kraj Unii Europejskiej jest odpowiedzialny za wypłacanie świadczeń, w którym pracuje co najmniej jedno z rodziców, niezależnie od tego w jakim kraju mieszka dziecko.

2) Zasada kraju zamieszkania

Jeśli obydwoje z rodziców pracują w różnych krajach Unii Europejskiej, ten kraj Unii Europejskiej jest odpowiedzialny za wypłacanie świadczeń, w którym mieszka dziecko.

W przypadku prawa do świadczeń w innym kraju UE, strona austriacka jest zobowiązana do wypłacania świadczenia wyrównawczego (jeśli owo świadczenie jest niższe od austriackiego odpowiednika).

Indizierung: Ustawa z dnia 1.1.2019 została anulowana! Świadczenia wstrzymane za czas od stycznia 2019 do czerwca 2022 będzie wyrównane.

Zasiłek rodzinny (*Familienbeihilfe*)

Pozostałe uregulowania wymagane dodatkowo po spełnieniu przesłanek ogólnych:

Roszczenie do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje **niezależnie od wysokości dochodów** rodziców.

Podanie o przyznanie zasiłku rodzinnego na dane dziecko może złożyć tylko **jedna osoba**.

Prawo do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje temu z rodziców, w którego gospodarstwie domowym żyje dziecko, albo który w głównej mierze zapewnia utrzymanie rodziny. Jeżeli dziecko żyje we wspólnym gospodarstwie domowym obojga rodziców, prawo do otrzymania zasiłku rodzinnego przysługuje w pierwszym rzędzie matce (możliwe jest zrzeczenie się przez nią przysługującego jej prawa na korzyść drugiego z rodziców).

Roszczenie o przyznanie zasiłku rodzinnego przysługuje samemu dziecku tylko wtedy, jeśli jest ono pełnym sierotą, lub jeżeli osoby (rodzice) zobowiązane dołożenia na jego utrzymanie w sposób udowodniony nie wywiązują się z tego obowiązku.

Nieletni z chwilą ukończenia 16-go roku życia nie potrzebują żadnej zgody ich przedstawiciela prawnego

Pełnoletnie dziecko może złożyć we właściwym Urzędzie Finansowym wniosek o przelew świadczenia bezpośrednio na jego konto oszczędnościowo-rozliczeniowe (*Girokonto*). Do tego rodzaju świadczenia potrzebna jest zgoda pisemna rodzica.

A.Okres pobierania zasiłku / granica wieku

1.) Zasiłek rodzinny przysługuje na wszystkie **małoletnie dzieci do chwili ukończenia przez nie 18-go roku życia (pełnoletność)**. Po ukończeniu 19-tego roku życia brane będą pod uwagę dochody dziecka (od 15.000€ rocznego przychodu). Jednakże w tym przypadku **nie będą brane pod uwagę** : wynagrodzenie ucznia uzyskiwane w czasie nauki zawodu (*Lehringsentschädigung*), świadczenia finansowe w przypadku śmierci rodziców (*Waisenpesnion, Waisenversorgungsgegenüße*), przychody nie objęte podatkiem.

2.) Roszczenie do zasiłku rodzinnego przysługuje również na **pełnoletnie dzieci: do ukończenia przez nie 24-go roku życia (24-te urodziny) ewentualnie do 25-go roku życia**.

a) Jeśli uczą się zawodu, kształcą się w wyuczonym zawodzie lub studiują (pod warunkiem udokumentowania pomyślej kontynuacji studiów co najmniej 16 punktów ECTS)

b) Pomiędzy zakończeniem nauki i rozpoczęciem dalszego kształcenia w najbliższym czasie.

c) Na okres pomiędzy zakończoną służbą wojskową lub służbą cywilną, a rozpoczętymi lub kontynuowanymi wykształceniem (nie dłużej niż 1 semestr) lub nauką zawodu (nie dłużej niż 1 rok).

W szczególnych, wyjątkowych sytuacjach (służba wojskowa/służba cywilna, narodziny dziecka, studia, dobrowolny rok socjalny) możliwe jest otrzymywanie zasiłku rodzinnego do ukończenia **25-go roku** życia.

3) **bez czasowego ograniczenia:**

- dla dzieci **w poważnym stopniu niepełnosprawnych** (zaświadczenie lekarskie), które nie są w stanie na podstawie bieżących prognoz zabezpieczyć sobie w sposób trwały środków na utrzymanie przysługuje (na wniosek), nieograniczony wiekiem, podwyższony zasiłek rodzinny (+155,9 €).

B. Wysokość zasiłku rodzinnego w €

Zasiłek rodzinny wynosi od Stycznia 2018 na dziecko i miesiąc.

Wiek dziecka	Kwota wypłacanego świadczenia
Noworodki do 3-ego roku życia	120,60
Od 3-go roku życia	129,00
Od 10-go roku życia	149,70
Od 19-go roku życia	174,70

Miesięczna stawka zasiłku rodzinnego będzie **podwyższana** w zależności od każdego kolejnego dziecka:

- Dla dwóch dzieci przyznawane będzie **dotatkowo 7,50€** dla każdego dziecka
- Dla trzech dzieci przyznawane będzie **dotatkowo 18,40€** dla każdego dziecka itd.

Oprócz tego, za każde dziecko przyznawana będzie dodatkowo **ulga podatkowa (Kinderabsetzbetrag)** w wysokości **61,80€**.

Wniosek o zasiłek rodzinny może być składany maksymalnie do **5 lat wstecz**.

Oprócz tego co roku we wrześniu wypłacana będzie „**wyprawka szkolna**” (*Schulstartgeld*) w wysokości **100,00€**. Wyprawka szkolna będzie wypłacana automatycznie, nie trzeba składać dodatkowego wniosku.

Oprócz tego, do zasiłku rodzinnego może być dołączony **dotatek dla rodziny wielodzietnej**. Dodatek dla rodziny wielodzietnej, będzie wypłacany na każde trzecie i kolejne dziecko w wysokości 21,40€. Aby otrzymać ten dodatek, należy złożyć w Urzędzie Skarbowym (Finanzamt) oświadczenie podatkowe lub formularz E 4 (Dopuszczalny roczny dochód uprawniający do otrzymania tego dodatku wynosi € 55.000,00 brutto).

Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (dla dzieci urodzonych po 1.3.2017) - Kinderbetreuungsgeld (KBG)

Do nabycia prawa do pobierania „Zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” (*Kinderbetreuungsgeld – KBG*) potrzebne jest, oprócz spełnienia przesłanek ogólnych, spełnienie następujących przesłanek dodatkowych:

- Pobieranie austriackiego **zasiłku rodzinnego** (*Familienbeihilfe*)
- Prawo do legalnego pobytu na terenie Austrii
- Wspólne gospodarstwo domowe i identyczne zameldowanie
- Ośrodek życia i interesów na terenie Austrii
- Realizacja przewidzianych w „**Książeczce zdrowia matki i dziecka**” (*Mutter-Kind-Pass*) **badan lekarskich i szczepień**. Zaświadczenia o dopełnieniu tego obowiązku, to znaczy 5 badań w czasie ciąży razem z pierwszymi badaniami po narodzeniu dziecka należy przedłożyć w Kasie Chorych (*Krankenkasse*) wraz z wnioskiem. Przed ukończeniem przez dziecko 15-go miesiąca życia, należy przedstawić dalsze zaświadczenia o badaniach. W przeciwnym wypadku „Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego” zostanie skrócony o **1.300€** (w takich przypadkach istnieje **możliwość odwołania się**).
- suma osiąganých dochodów nie może przekroczyć dopuszczalnej wysokości kwoty dochodu
- Dodatkowo, w **przypadku rodziców nie żyjących wspólnie**, należy do wniosku dołączyć dokument stwierdzający o prawie do opieki nad dzieckiem. Prawo ma w tym przypadku to z rodziców, które pobiera zasiłek rodzinny (*Familienbeihilfe*)

Dla dzieci urodzonych od dnia 01.03.2017 można wybrać poniższe dwa systemy :

1.) Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w jednolitej stawce (Kinderbetreuungsgeld-Konto, pauschale Leistung)

Wysokość zasiłku: od 15,38€ do 35,83€ na dzień (w zależności od wcześniej wybranego wariantu), plus dodatek dla rodzin wielodzietnych w wysokości 50%

Czas pobierania zasiłku: od urodzenia dziecka do:

- a) Jeśli zasiłek pobierać będzie tylko jedno z rodziców: w zależności od wybranego wariantu **od 365 do 851 dni**
- b) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez obojga rodziców: w zależności od wybranego wariantu **od 456 do 1.063 dni** (drugie z rodziców pobiera zasiłek **co najmniej 91 dni**)

Granica dodatkowych dochodów w czasie pobierania zasiłku: indywidualna granica dochodu nie może przekroczyć **18.000€** (około 1.372.00€ 14x w roku) rocznie oraz 60% zarobków uzyskanych na rok przed urodzeniem dziecka

Ustalony czas pobierania zasiłku: jest **wiązący**, dopuszczalna jest jednorazowa zmiana okresu pobierania zasiłku

Wymiana: Rodzice mają prawo do dwukrotnej wymiany osoby pozostającej z dzieckiem na zasiłku, w ten sposób może powstać do **3 x 2 bloków**, przy czym każdy z owych bloków nie może być krótszy niż **2 miesiące**.

2.) Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w zależności od zarobków (Einkommensabhängiges Kinderbetreuungsgeld)

Wysokość zasiłku: **80% od zarobków uzyskanych dotychczas, maksymalnie 69,83€ dziennie** (2,100€ miesięcznie). W tym wariantcie nie należy się dodatek dla rodzin wielodzietnych.

Czas pobierania zasiłku: od narodzin dziecka do:

- a) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez jednego z rodziców, maksymalnie **365 dni**
- b) Jeśli zasiłek pobierany będzie przez obojga rodziców, maksymalnie **426 dni** (drugie z rodziców pobiera co najmniej 61 dni i maksymalnie 365 dni)

Granica dodatkowych dochodów w czasie pobierania zasiłku: dozwolona jest jedynie łączna suma zarobków rocznych w wysokości **do 7.800€** (mniej więcej górna stawka rocznych zarobków z pracy dorywczej – Geringfügigkeitsgrenze)

Ustalony czas pobierania zasiłku: jest **wiązący**, w czasie pobierania zasiłku nie można zmienić wybranego wcześniej wariantu

Do dodatkowych zarobków należą: np.: świadczenia emerytalne, świadczenia z urzędu pracy (AMS), chorobowe, dochody z tytułu pracy (również na bazie pracy dorywczej – gernigfügige Beschäftigung)

Do dodatkowych dochodów nie należą: np.: alimenty, świadczenia rodzinne (*Familienbeihilfe*, *Kinderbetreuungsgeld*, *Wohengeld* itd. itp.), 13. i 14. wypłata, stypendia itp.

Pozostałe uregulowania dotyczące zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem (Kinderbetreuungsgeld)

Bonus w przypadku opieki nad dzieckiem przez obojga rodziców (Partnerschaftsbonus)

Jeśli zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem był pobierany przez obojga rodziców w porównywalnym czasie, to znaczy, co najmniej 50:50 albo 60:40 oraz każde z rodziców pobierało zasiłek **co najmniej 124 dni**. W takich przypadkach kasa

chorych wypłaca specjalny bonus **po 500€** dla każdego z rodziców. Aby dostać wyżej wymieniony bonus należy złożyć właściwy wniosek, **najpóźniej 124 dni od ostatniego dnia pobierania zasiłku**. Po wypłaceniu bonusu dalsze pobieranie zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem nie przysługuje.

„Bonus rodzinny” (Familienmonat/Papamonat)

To świadczenie finansowe dotyczy pracujących ojców, którzy chcą zaraz po narodzinach dziecka poświęcić się rodzinie. **Należy spełnić ogólne przesłanki oraz co najmniej 182 dni pełnego zatrudnienia.**

Czas trwania zasiłku wynosi **od 28 do 31 dni, w ciągu 91 dni od narodzin dziecka**. Zasiłek wynosi **22,06€ dziennie** i będzie zaliczony do zasiłku ojca dziecka.

Zapomoga do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem (dotyczy tylko wariantów z jednolitą stawką)

Zapomoga jest możliwa tylko dla rodzin z minimalnym zarobkiem a jej wysokość: **6,06€ dziennie**.

Czas pobierania zapomogi: maksymalnie **12 miesięcy**, w czasie pobierania zasiłku opieki nad dzieckiem.

Granica dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku:

- W przypadku osób samotnie wychowujących dziecko: do **7.800€** rocznie
- W innym przypadku zarobki drugiego z rodziców **nie mogą przekroczyć 18.000€ rocznie** (około 1.372.00€ 14x w roku)

Ważne:

Zwrot zasiłku

Jeśli granica dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku została przekroczona, urząd będzie domagał się zwrotu świadczenia. Zwrot wyliczany będzie od granicy dopuszczalnych zarobków.

Zrzeczenie się zasiłku

W przypadku przewidywanego ryzyka przekroczenia granicy dodatkowych zarobków w czasie pobierania zasiłku, można zwrócić się do urzędu o czasowe zrzeczenie się z prawa do zasiłku.

Przedłużenie trwania zasiłku:

W wyjątkowych przypadkach losowych (np. śmierć jednego z małżonków, pobyt w ośrodku ochrony matki i dziecka itp.) lub w przypadku osób samotnie wychowujących dziecko, możliwe jest przedłużenie okresu pobierania zasiłku do maksymalnie 4 miesięcy

Jednoczesne pobieranie zasiłku przez obojga rodziców zasadniczo nie jest możliwe.

Prawo do powrotu na stanowisko pracy sprzed okresu ochrony macierzyńskiej jest ważne **do dnia drugich urodzin dziecka** i pozostaje nienaruszone bez względu na wybrany model pobierania zasiłku.

Wniosek o przyznanie zasiłku należy złożyć odpowiednio wcześniej, w przypadkach tego wymagających, jeszcze przed otrzymaniem decyzji o przyznaniu zasiłku rodzinnego (Familienbeihilfe), ponieważ zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (Kinderbetreuungsgeld) jest nadpłacany tylko za **6 poprzednich miesięcy od daty jego złożenia**.

Online Kalkulator: <https://www.sozialversicherung.at/kgbOnlineRechner/>

Uwaga: Ponieważ powyższe informacje przekazane są w bardzo skróconej formie, zalecamy zasięgnięcie dokładnych i wyczerpujących informacji we właściwych urzędach lub poradnictwach. Ponadto pragniemy zaznaczyć, iż pomimo dokładnego opracowania powyższego tekstu, nie gwarantujemy jego bezbłędności i nie bierzemy odpowiedzialności za ewentualne nieścisłości i niedokładności w treści przekazywanych w powyższym informatorze danych!

Beratung für Männer und Frauen
1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 01 712 56 04
<http://www.migrant.at> E-Mail: migrant@migrant.at

Beratung für Frauen
1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/6/2/10 Tel: 01 982 33 08
<http://www.migrant.at> E-Mail: migrantin@migrant.at

Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice Wien und der Magistratsabteilung 17 gefördert

